

kazen raztegnil na dve osebi, ki sta bili obsojeni le na do smrtno ječo. Javnost je radovedna, kaj bo ukrenilo v tem zamotanem slučaju ministrstvo pravde.

Družba kolesarskih tatov prijeta v Mariboru. Na velikonočno nedeljo je bil aretiran neki Alojzij Anderlič radi suma tatvine dvokolesa, katerega je ukradel stavbeniku Spindlerju na veliko soboto popoldne na Slomškovem trgu. Policija se niti s prva ni zavedala, kako dober lov je napravila. V torek in sredo je bil Anderlič zaslišan in izdal je še nadaljne tatvine koles. Izdal je tudi imena dveh pomagateljev, ki sta mu pomagala pri delu in nato sta bila aretirana Alojzij Loznjšek in Franc Kmetič, ki je znan v mariborskih predmestjih kot »pravi indijski fakir«, zna si prebadati ustnice z iglami ter se ne straši niti pojedsti živo žabo in krastačo. Priznali so sedem tatvin. Kolesa so kradli po celem mestu ter jih prodajali kar na ulici za ceno 100—300 Din. Imajo pa na vesti najbrže še več sličnih tatvin. Kolesarji bodo policiji hvaležni, da je spravila na varno tako nevarne uzmoviče.

Pretep. Na velikonočno nedeljo je prišlo do spora med splavarji iz Dupleka in drugimi gosti iz Sv. Martina pri Vurbergu. Nek gost je pogljal v nekega splavarja prazen vrček in izginil. Kmalu nato je stopil v gostilno trgovec Pajman, ki je baje podoben dotičnemu, ki je pogljal vrček. Kakih pet vinjenih splavarjev se ga je lotilo in ga nevarno obdelalo z noži. Prepeljali so ga v bolnico, kjer mu bodo rešili življenje. Izgubil bo levo oko. Napadaleci so večinoma taki, ki so imeli že opravka s sodnijo. Zato je upati, da jih bodo kmalu imeli.

Poziv g. F. Arzenšku, pravilno Oto Arzenšku — Šmarje pri Jelšah. Vaše pismo nas ni moglo prepričati, da bi zadeva bila že urejena, posebno, kar smo dobili znova pritožbe, da zahtevate poleg vseh stroškov še delež po 500 Din. V svojem pismu se zagovarjate, da to zahteva tista tovarna v Mariboru. Ker te tovarne niste imenovali, smatramo to Vaše pojasnilo kot nezanesljivo. Pozivamo, Vas, da nam takoj javite natančen naslov tiste tovarne, sicer smatramo, da ste tudi to pismo poslali le, da nas zvodite, da bi prenehali z nadaljnjim razpravljanjem o tem. A mi hočemo priti do popolnega razčiščenja.

Dva požara. V noči od petka na soboto je gorelo pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju v vasi Apače kar na dveh krajih. Ob pol 10. uri zvečer je začelo goreti pri Matvezu Murko gospodarsko poslopje. Zgorelo je gospodarsko poslopje, hlevi in hiša, vse svinje in ena krava. Rešiti so mogli le golo življenje. — Drugi požar pa je bil v soboto zjutraj ob pol 3. uri pri posestniku Verčernic. Pogorelo je tudi vse, gospodarsko poslopje in hiša, tudi svinje. Vzrok požara je začasno še neznan, gotovo pa je zlobna roka vmes, ker sta posestnika prav nizko zavarovana.

Skrivnostni zdravnik. V Radmožancih in okolici v Premurju se je pojavil nek tujec, ki se je predstavljal kot zdravnik za vsako bolezen. Ker je obnem naglašal, da daje recepte za malenkostnih 10 Din in da predpisuje samo taka zdravila, ki jih lahko vsak sam doma naredi, a katera kljub temu gotovo pomagajo, se je našlo mnogo ljudi, ki so iskali pri njem pomoči. In on je pisal recepte zoper človeške in živalske bolezni. Po zatrdilu očividcev jih je napisal na dan do 150. Nazadnje se je seveda ugotovilo, da je čudodelni zdravnik navaden slepar, ki je hotel dobro zaslužiti na račun lahkovernega ljudstva.

Splašeni konji. Na velikonočno nedeljo zvečer je stal Jožef Raščan iz Turnišča z vozom na beltinskem kolodvoru. Ko je privozil na postajo večerni vlak, so se konji vsled hrupa in ostrega žvižga splašili in začeli divjati. Gospodar, ki je stal pred njimi, jih ni mogel zadržati. Nekaj časa so ga vlekli seboj, ko pa so se spustili v divji tek in ze videl, da jih ne bo mogle ustaviti, je izpustil vajeti in skočil na stran. Zalet je bil tako silen, da je vrgel Raščana v obcestni jarek, kjer je za nekaj časa obležal. Konji so zdvijali naprej po cesti. Ujeli so jih še le v sosedni vasi. Večje nesreče ni bilo, le vajeti so se strgale in v voza je popadalo, kar je bilo na njem.

Človek obrača, Bog obrne. Ta pregovor se je uresničil pri loteriji dij. zavoda »Martinišča«. Jeseni smo bili trdno prepričani, da bomo mogli tekom dolge zime spraviti v promet vsaj še polovico preostalih srečk. V tem slučaju bi se žrebanje vršilo dne 1. maja. Pa je prišlo vse drugače. Grozna metljavost v celi Slov. Krajini je uničila na tisoče goveje živine. In ker je tam živinoreja edini večji vir dohodkov, so ti skoro popolnoma prenehali. Sedaj je še prišla kuga na svinje in perutnino. Vse te nesreče po lanski slabi letini! Srečk imamo še zelo veliko. Ker so določeni

dobitki zelo bogati in številni, bi se komaj ti krili če bi žrebanje bilo zdaj. Zato prosimo, da se za našo loterijo dela kar največja propaganda povsod. Išcite srečke v župnišču ali pa si jih naročite pri ravnateljstvu »Martinišča« (Murska Sobota). Čez par mesecv bo potem žrebanje brez dvoma.

Za razvedrilo.

Ima rad angela varuha. Jožek je prišel k očetu in ga prosil, naj mu kupi živega psa. »Kaj ti bo«, je vprašal oče. Jožek pa je odgovoril: »Pes bi me ponoči čuval, da bi se mogel moj angel varuh vsaj enkrat pošteno naspati!«

Mlada kuharica je prišla v gospodinjsko šolo, pa še ničesar ni vedela. Kuhale so mleko. In Micika je imela nalogo, da naj dobro pazi, kdaj bi mleko prekipelo. In ko so se vrnile druge v kuhinjo, je smrdelo po prismojenem mleku, ki je še vedno prekipelo. Razjarjena učiteljica je zavpila nad ubogo Miciko, ta pa se je opravičila: »Saj sem dobro pazila! Bila je ravno osem, ko je mleko prekipelo!«

Kako je kmet izvršil težko delo. Prepeljati je moral volka, kozo in zelje čez reko, vsako posebej, pa tako, da ni bila v nevarnosti koza pred volkom, ne zelje pred kozo. Najpreje je peljal preko kozo. Nato je šel nazaj in prepeljal volka, kozo pa zopet naložil ter peljal nazaj. Tu je zdaj kozo odložil in peljal zelje ter ga prepeljal, nazadnje pa je šel še po kozo.

Rešitev uganke: Žival, ki ima kosti zumaj, meso pa znotraj je — rak. — Tisti si preje nogo zlomi, ki pade z mize, kot pa oni, ki pade z zvonika, ker je preje na tleh.

Nova uganika iz Prlekije: 4 copotači, 4 cambelači, 2 žareča, 2 boveča, pa 1 muho-tep. — Kaj je to?

Kje imaš srce? Učitelj je vprašal v šoli, kje imamo srce? Janezek tega ni vedel, pa mu je položil roko na srce in rekel: »Kje pa čutiš udarce?« Janezek pa je pokazal z roko nazaj za hrbet in kar začel jokati, ker se je že bal udarcev. —

Moderen berač: Kmet je srečal zvečer v mestu berača in ker se mu je smilil, mu je hotel dati en dinar. Berač pa je odgovoril: »Pri miru me pust! Oh, šest je bila že, »kasaljšus«, jaz delam le osem ur!«

Gospodarstvo.

PONAREJENA VINA V NEM. AVSTRIJI.

Znana vinska veletrgovina Franc Pezzi v Gradcu je tožena radi goljufije ponarejanja vina. 19. t. m. se je začela obravnava proti imejitelju trgovine Francu Pezzi, ki bo trajala najmanj 5 dni. Soobtožen je tudi kletar Alois Kustatscher. Preiskava je dognala, da sta obtožena iz manjvrednih snovi (jabolčnik, šmarnica itd.) znala spretno narediti pijačo, slično vinu. Obtožnica temelji tudi na kontroli trgovskih knjig in bilanc. Knjigovodstvo se je gibalo v tem smislu, da se je hotelo velike nakupe mošta, sladkorja in kemikalij zakriti s fingiranimi nakupi inozemskih vin. Tako je na primer Pezzi glasom svojih knjig izkazal l. 1923 sprejem 183.303 kg sladkorja od kolonijalne importne družbe, dočim je ta družba izkazala v svojih knjigah 266.200 kg. Razlika je potem kril z uvoženim vinom, neke trdke Giuseppe Trevesani iz Trsta, koje ni. Čudno je tudi, da nobena banka ni nikdar sprejela nobenega nakazila za izravnavo teh inozemskih dobavljenih vin, niti fakturne kopije. Obtožnica navaja, da je na primer l. 1922 porabil 149 kg, 1923 111, 1924 pa 2444 kg klorovega amonija, razne velike množine amonijske soli, glicerina, vinske in limonove kisline itd. Leta 1924 je porabil teh snovi 4928 kg, koje izdatke je izravnaval z nakupom 24.321 litrov vina. Čudno je tudi, da so Pezzijeve knjige izkazovale glasom bilance 9,7 milijard kron dolgov pri Länderbanki, dočim so bančne knjige izkazovale 10 milijard vlog. Leta 1923 je Pezzi zacaril 42.529 l inozemskega vina, dočim je v knjigah zabeležil 592.576 l.

Leta 1923 je Pezzi izkazal 520.271.536 kron čistega dobička radi tega, ker je naprtil upnikom 9.699.255.984 K dolga, koji dolg je tudi fingiran. V resnici pa je bil to tudi njegov čisti dobiček.

Pezzi se zagovarja s tem, da je študiral, kako bi se iz izabele dalo narediti dobro vino in da je ob času povišane carine imel v kleti 8000 hl vina, za kojega je plačal 1800 K colnine, dočim bi moral po povišanju plačati za 8000 l — 9000 K. S tem je zaslužil 10 milijard.

Šmarje pri Jelšah. Oprostite, gospod urednik, da se zopet oglašam v vašem cenj. listu. Nekaj tako veselega imam na srcu, da ne morem molčati, da moram razodeti vam in cenjenim bralcem »Slov. Gospodarja«. Šmarski Orel se je vzdrnil, si otrsela krila. Poletel je kolonc ves nov in mlad. Vstal je — preropen močnejši in silnejši kot kdaj prej. Povprašali boste, kaj je vzrok, da je naš Orel razprostri peruti z ognjenim nadusenjem z vriskajočim srcem. Vzrok tej razigrani prešernosti šmarskega Orla je, da je zopet za njega bil praznik, in to je vrnitev bivših članov-vojakov pod njegovo okrilje. Močan in mladostno čil z veseljem upanjem v srcu gleda danes Šmarski Orel v lepšo bodočnost. — Orli Šmarčani, naša je mladost, a naša je tudi bodočnost. Porabimo svoje čile mlade sile v našo korist in v dobrobit naše drage domovine. Na potu našega življenja naj nam bo vzor Kristus, pred kojim ponižno klone Orel svojo ponosno glavo. Ako bomo hodili po poti, katero so nam začrtali naši voditelji, nam ne bo žal. — Fantje, mi smo ptici solca, zatorej sovražimo temo in laž. Mi ljubimo čistne, jasne ideale. Naše srce pa naj bo dovetno samo za lepe, blage misli. Mi fantje ne ljubimo, nismo prijatelji posvetnega veselja, praznih šal in neumnih dovtipov. Naša pot pelje po beli cesti poštenega veselja, za solničnimi cilji naše najlepše mladinske organizacije, Orla. Ne strašimo se grožnjivih nasprotikov, ki omalovažujejo naše delo in prerokujejo naš konec. S korajžjo na delo, ti mlada, močna šmarska orlovska četa. Pokažimo nasprotnikom našo moč in vztrajnost. Bratje, zmaga mora biti naša. Zavriskajmo in zakličimo na glas, da nas bo čula Slovenija, nasprotiki in prijatelji. Šmarski Orel v svoji mladostni moči gre na delo, na najnesebičnejše delo za boljšo bodočnost slovenskega naroda in mladine. Opozoriti pa moram, da je tukaj duša temu gibanju č. g. kaplan Strmšek, za kar mu kilčem: Bog živi! Kaj bo »Šmarčan iz tujine« rekel na ta dopis. Sem radoveden. Moram skomčati, ker gospod urednik že išče skarje, da prikrajša moje dolgo besedičenje. Morebiti se ga bo pa usmilil. Počakajmo. Bomo videli!

Ker je ta proces velezanimiv za naše vinogradnike in vinsko trgovino, bomo o njem še poročali.

Plačujemo redno davke! Marsikdo je že prišel k meni, ta ali oni s pozdravom od davkarije v obliki položnice. Pritoževal se je, češ, plačal sem osebno vse predpisane davke, sedaj pa zopet terjatev. Kaj naj storim? Pri pregledovanju pa sem navadno videl, da je ta pozdrav posledica nerednega plačevanja in iz tega nastalih stroškov. — Marsikdo ob prejemu položnice odlašča, češ, grem v kratkem osebno ter plačam s knjižico pri davkariji. Toda prilike ni tako kmalu, delo, vreme zadržuje in že je prekorajčen rok, stroški in obresti so že tukaj. Čez par dni, teden, dva, plača sicer vsoto, ne pa tudi stroškov in zamudnih obresti. To se ponovi parkrat in kocem leta je že čedna vsotica. Znani so mi slučajji, da je ta vsotica narastla v enem letu nad 500 Din. Mnogo se govori danes proti davkom in to je že postalo nekako moderno. Težki so res državni davki, pa še težji so mnogokrat oni, katere si nalagamo sami vsled naše malomarnosti. S prvim majem zapade večina davkov v plačilo za drugo polletje. Torej ne odlašati.

Dva zgodnja roja. Posestnik in čebelar Matija Hajšek od Sv. Ane v župniji Makole pri Poljčanah nam naznanja, da je dobil 22. aprila dva močna — prva čebelna roja.

Mariborski trg dne 23. aprila 1927. Ta dan je bilo 23 slanarjev, ki so pripeljali 50 komadov zaklanih svinj na trg ter so prodajali meso in slanino po 10 do 25 Din za kg na drobno, ozir. po 15 do 19 Din za kg na debelo. Domači mesarji so prodajali govedine po 8 do 15, teletino 12.50 do 18, svinjino 15 do 22, jagnjetino pa po 10 do 15 Din kg. Perutnine je bilo okoli 500 komadov. Cene so bile še vedno tako visoke kakor pretečni teden. Domači zajci so stali 10 do 25, kozličji (26 komadov) pa 50 do 125 Din, jagnjeta (3 komade) 100 do 125 Din komad. Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, cvetlice, sadike. Krompirja je bilo 50 vozov in se je prodajal po 1.50 do 2 Din kg, glavna solata 10 do 14, grah v stročju 12 Din, kislje zelje 3 do 4, kislja repa 2, čebula 5 do 6, česen 12 do 16 Din kg, karfiol 5 do 12 Din komad, med 30 do 35 Din kg, maslo surovo 46, kuhano 48, čajno 60 do 65 Din, mleko 3 do 3.50, smetana 12 do 16, oljčno olje 28 do 36, bučno olje 15 do 18 Din liter, jajca 1 do 1.25 Din komad. Sadje: jabolka 5 do 14 Din, datelji 24 do 36 Din kg. Cvetlice 2 do 7 Din, z lonci vred 15 do 35 Din komad. Sadike raznih vrst 12.50 do 25 Din komad. — Lesena in lončena roba 1 do 100 Din, lesene grablje 6 do 8, lesena kočija 2500 Din. — Sena in slama na mariborskem trgu. V sredo, dne 20. aprila je bilo 8 vozov sena in 4 vozove slame, v soboto, 23. aprila pa 22 vozov sena in 7 vozov slame na trgu. Cene so bile senu 75 do 90, slami 35 do 45 Din; slama se je prodajala tudi po 1.50 do 2 Din za škop. — Ribji trg v Mariboru. V petek, 22. aprila so bili živi karpi in ščuke na trgu, ki so se prodajali po 18 Din, morske ribe pa po 20 do 25 Din kg.

Mariborsko sejsko poročilo. Na svinjski sejem 22. aprila se je pripeljalo 215 svinj, 7 koz, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 100 do 125 Din, 7—9 tednov stari 150 do 200 Din, 3—4 mesece stari 320 do 350 Din, 5 do 7 mesecev stari 400 do 450 Din, 8—10 mesecev stari 480 do 500 Din, 1 leto stari 1100 do 1200 Din. 1 kg žive teže 9.50 do 11 Din, 1 kg mrtve teže 15 do 17 Din. Prodalo se je 157 komadov.

Pisma iz domačih krajev.

Gornja Sv. Kungota. Preteklo nedeljo, 24. aprila smo blagoslovili javni križ na posestvu našega odličnega, neustrašenega pristaša SLS, cerkvenega ključarja Franciška Kolmaniča v Plintovcu v navzočnosti precejšnje števila župljanov. Ko bi ne bilo deževno vreme, bila bi slovesnost toliko častnejše zastopana. Tako se dviga na lepem hričku v Plintovcu zopet novo znamenje našega odrešenja, ter se nahaja v vinogradu ključarja Kolmaniča res primeren kraj, saj je Gospod Jezus tako rad imenoval sebe vinski trto. Od tod blagosloviljaj ljubi Jezus naše vinske gorice in žitna polja, varuj nas toče in hudega vremena! Tvoj milil pogled o trpeči Zveličar pa naj prežene vse pogubonosne krive nauke naših zakletih verskih nasprotikov v naši župniji, steri moč peklenjski kači, sedmeroglavemu zmaju, ki se peni jeze in dela s peklenško silo proti »Katoliškemu domu« in katoliški ideji. — Hitro po blagoslovitvi križa posvetila se je družina cerkv. ključarja presv. Srcu Jezusovemu. Pri tej priliki se je nabralo za Katoliški dom 83 Din med odličnimi gosti-soročniki šentiljske in domače župnije, za kar naj jim bo presv. Srce bogat plačnik. Mirovali pa ne bomo, dokler ne pride sleherni družina naše uboge župnije pod varstvo božjega presv. Srca!

Sv. Anton v Slov. gorah. Ker se je izvedelo od raznih strank, da še bolezen metljavost v Slovenskih gorah oziroma v šentlenartskem okraju ni izginila, se razglašča sklep oblastne skupščine na vprašanje raznih strank, in sicer: Tisti posestnik, ki ima do pet oralov zemlje, dobi zdravilo »Distol« zastoj, posestnik z 10 oralni zemlje po 4.50 Din in posestnik z nad 10 oralni pa po nižnji ceni 9 Din, seveda proti potrdilu pristojne občine, katerega mora vsak prinesiti g. drž. živinodravniku dr. Samecu

»NAŠ DOM«.

Zakaj ga tako dolgo ni bilo? Marsikdo se je jezil, ker »Našega doma ni bilo in ga ni bilo. Vidite, je velik križ!« »Glasnik« in »Naš dom« sta se sedaj tiskala istočasno. To pa ni šlo dobro, ker obeh naenkrat tiskarna ne more izdati. Dozdaj je imel »Naš dom« še vedno srečo, da je pred »Glasnikom« prišel v stroj in na pošto. Ta mesec pa so prazniki zmešali račune in je moral »Naš dom«, čeprav je bil 9. aprila že gotov, čakati tako dolgo, ker mu je »Glasnik« prej ušel v stroj. Da pa odslej ne bo več take nerednosti, smo določili, da bo »Naš dom« izhajal tako, da ga bodo naročniki imeli l. vsakega meseca že v rokah. Vodja tiskarne je odredil, da mora biti zadnje gradivo do 20. v mesecu v tiskarni, potem bo tiskarna list tako izdala, da ga bo prvega v mesecu imel vsak naročnik.

Prihodnja številka izide 1. junija na 32 straneh in potem vsakega prvega redno na 16 straneh.

Od aprilske številke do konca leta ga še lahko naročite za 12 Din. Niti enemu naročniku ni žal, da ga je naročil. Tudi vam ne bo, ker toliko zabavnega in poučnega vam za tako ceno nihče ne nudi.

Nova povest bo začela v kratkem izhajati. Kdor je čital sedanjo: »Klobuk gospoda župnika«, se bo gotovo veselil tudi nove, če mu povemo, da je še lepša in še bolj napeta, kot pa sedanja.

Dekleta! Ne odnehajte, dokler ne bo res vsaka poštena hiša imela »Naš dom«! Zdaj imamo že 2200 naročnikov; glejte, da jih spravimo na 10.000! To naj bo Vaša naloga in dolžnost in Vaša čast!

Kdor naročnine za »Naš dom« še ni poslal, naj jo pošlje!

vali bodo poleg »Maribora« tudi pevski zbori: Konjice, Središče ob Dravi, Sv. Martin pri Vurbergu, Hoče-Slivnica. Skupne pesmi bo pelo preko 120 pevcev. Ta prireditev ima predvsem namen, da bi v obsegu mariborskega okrožja se znova začelo gojiti petje, da bomo zopet imeli znamenite zборе kot smo jih imeli svoj čas. Omenjena društva žrtvujejo veliko, ko so se odločila za to prireditev. Natančen program priobčimo prihodnjč. Do tedaj pa se že odločite: Dne 15. maja gremo v Maribor na l. prireditev mariborskega pevskega okrožja!

Petletnica katoliškega izobraževalnega društva v Krčevini. Izobraževalno društvo v Krčevini proslavi na posebno slovesen način petletnico svojega obstanka 1. majnika, po sledečem sporedu. Zjutraj ob pol petih budnica. Ob treh popoldne govor pri kapelici g. Kolarica s petimi litanijami. Nato ogled do strehe sezidane društvene dvorane s primernim nagovorom. K sklepu vrtina veselica pri Lovskem domu. Vsa krščanska društva iz mesta Maribor in okolice se vjudno vabijo k tej izredni slovesnosti. Meščani odidejo točno ob pol treh s Trga Svobode z godbo Katoliške omladine. — Odbor.

Katoliško prosvetno društvo pri Sv. Ani v Slov. gorah ponovi v nedeljo, dne 1. maja zgodovinsko šestdesetletno igro s petjem: »Roza Jelodvorska«. Začetek ob 3. uri popoldne. Vsi prijatelji iskreno vabljeni.

Svetinje. Katoliško prosvetno izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 1. maja na vrtu gospoda Franca Veber, trgovca v Ivanjkovcih igro »Mlinar in njegova hči«. Začetek točno ob 3. uri popoldne. Vse prijatelje mladine vjudno vabimo. Bog živi!

Grize pri Celju. Pevsko društvo v Grižah uprizoni v nedeljo, dne 1. maja 1927, ob 4. uri popoldne v dvorani g. A. Piki v Grižah dve spevoigr: Mlada Breda v dveh dejanjih in Dva kmeta in kukavica (komičen prizor). Isto društvo ponovi obe igri na Polzeli, dne 8. maja 1927, ob isti uri v dvorani g. Cimpermana. Vse prijatelje petja vabi k obilni udeležbi odbor.